

LEERPLAN DERDE GRAAD SECUNDAIR ONDERWIJS

Grafimedia

Specifiek gedeelte

Dubbele finaliteit

Graad: derde graad

Leerjaar: eerste en tweede leerjaar

Leerplannummer: voorlopige versie dd. 30/06/2023

Nummer inspectie:

DISCLAIMER: De eindtermen (alsook de decretale nummers) opgenomen in dit leerplan zijn onder voorbehoud van goedkeuring door het Vlaams Parlement.

Inhoudstafel

Visie	3
Doelgroep en beginsituatie	4
Leerplandoelen	5
01.01 Generieke doorstroomcompetenties	5
04.03 Pakket uit kunstbeschouwing	7
06.09 Goniometrie en vectoren	9
06.11 Toegepaste ruimtemeetkunde	11
BK-doelen	12
Minimale materiële vereisten	24
Vakkenkoppeling	25

Ontwerp

Visie

Ontwerp

Doelgroep en beginsituatie

Ontwerp

Leerplandoelen

01.01 Generieke doorstroomcompetenties

WD3_01.01.01	01.01.01
De leerlingen doorlopen een onderzoekscyclus in samenhang met inhouden van minstens 1 wetenschapsdomein verbonden aan de studierichting.	
Beheersingsniveau	
creëren	
WD3_01.01.01.01	Subdoel 1
De leerlingen kiezen een onderzoeksmethode in functie van een gegeven of zelfgekozen onderzoeksvraag.	
<ul style="list-style-type: none">• onderzoekbaarheidscriteria	
WD3_01.01.01.02	Subdoel 2
De leerlingen verzamelen data en bronnen in functie van de gekozen onderzoeksmethode.	
<ul style="list-style-type: none">• betrouwbaarheidscriteria	
WD3_01.01.01.03	Subdoel 3
De leerlingen verwerken data en bronnen in functie van de gekozen onderzoeksmethode.	
WD3_01.01.01.04	Subdoel 4
De leerlingen synthetiseren de onderzoeksresultaten en formuleren een antwoord op de onderzoeksvraag.	
WD3_01.01.01.05	Subdoel 5
De leerlingen rapporteren over de onderzoeksactiviteiten en -resultaten.	
<ul style="list-style-type: none">• mondelinge of schriftelijke rapportage	

WD3_01.01.02

De leerlingen refereren correct aan gebruikte bronnen volgens een wetenschappelijk referentiesysteem.

- relevant wetenschappelijk referentiesysteem
- bronvermelding

Beheersingsniveau

toepassen

Ontwerp

04.03 Pakket uit kunstbeschouwing

WD3_04.03.01	04.03.01
De leerlingen analyseren kunstuitingen uit verschillende stromingen, periodes en westerse en niet-westerse samenlevingen.	
Beheersingsniveau	
analyseren	
WD3_04.03.01.01	Subdoel 1
De leerlingen beschrijven de aard en voorkomen van kunstuitingen uit diverse artistieke disciplines en contexten.	
<ul style="list-style-type: none">• genres, uitdrukkingwijzen, stijlen en stromingen• bouwstenen, technieken en materialen van kunstuitingen• vorm- en inhoudskenmerken van kunstuitingen• perceptiemethoden uit de kunstbeschouwing	
WD3_04.03.01.02	Subdoel 2
De leerlingen analyseren methodisch de interactie tussen vorm, inhoud, functie en context van kunstuitingen.	
<ul style="list-style-type: none">• aangereikte kunstbeschouwings- en analysemethoden• kenmerkende kunsthistorische elementen• interactie tussen kunstuitingen en -stromingen en de maatschappelijke, historische, filosofische en geografische context	
WD3_04.03.01.03	Subdoel 3
De leerlingen geven een onderbouwde mening over de betekenis en functie van kunst(uitingen)	
<ul style="list-style-type: none">• opvattingen over (wat) kunst en cultuur (is)• betekenis en functie van kunst(uitingen)	
WD3_04.03.01.04	Subdoel 4

De leerlingen situeren kunstuitingen uit diverse disciplines in tijd en ruimte

- kunstuitingen uit diverse disciplines in tijd en ruimte
- selectie van kunst- en cultuurstromingen
- technieken om kunstuitingen te situeren in een kunsthistorische context

WD3_04.03.02

04.03.02

De leerlingen reflecteren vanuit meerdere perspectieven over de betekenis van kunst en kunstuitingen in diverse contexten.

Beheersingsniveau

evalueren

WD3_04.03.02.01

Subdoel 1

De leerlingen drukken op diverse manieren uit wat kunst en kunstuitingen voor hen betekent.

- strategieën om over de betekenisgeving van kunst en kunstuitingen te reflecteren
- multiperspectiviteit
- diverse contexten
- esthetische, ethische en representatieve opvattingen

WD3_04.03.02.02

Subdoel 2

De leerlingen gaan in dialoog over kunst en kunstuitingen.

- uitdrukkingwijzen en beargumenteermethodes voor het expliciteren van een eigen visie, voorkeuren en inzichten
- opvattingen over een of meerdere kenmerkende kunsthistorische elementen

06.09 Goniometrie en vectoren

WD3_06.09.01

Voorlopig n° 06.09.01

De leerlingen bouwen de grafiek van de functie $f(x)=\sin x$ op vanuit de goniometrische cirkel.

- Radialen
- Verwante hoeken

Beheersingsniveau

toepassen

WD3_06.09.02

Voorlopig n° 06.09.02

De leerlingen leggen het verband tussen de grafiek van een algemene sinusfunctie $f(x)=a \cdot \sin[b(x-c)]$ en haar kenmerken: nulwaarden, tekenverloop, stijgen/dalen, extrema, periode, amplitude, faseverschuiving.

Beheersingsniveau

analyseren

WD3_06.09.03

De leerlingen lossen vergelijkingen op van de vorm $\sin(ax+b)=c$.

Beheersingsniveau

toepassen

WD3_06.09.04

Voorlopig n° 06.09.03

De leerlingen rekenen met vectoren in het vlak.

- Bewerking: optelling en vermenigvuldiging met een getal
- Norm met een vector en ontbinding van een vector in zijn componenten

Beheersingsniveau

toepassen

Ontwerp

06.11 Toegepaste ruimtemeetkunde

WD3_06.11.01

Voorlopig n° 06.11.01

De leerlingen analyseren het verband tussen 3D-situaties en bijbehorende 2D-voorstellingen.¹

Beheersingsniveau

analyseren

¹ Rekening houdend met de context van de studierichting

BK-doelen

BK3_01.01	1
De leerlingen werken in teamverband met aandacht voor de organisatiecultuur, communicatie en procedures.	
Beheersingsniveau	
toepassen	
BK3_01.01.01	Subdoel 1
De leerlingen passen strategieën toe om teamgericht te werken.	
BK3_01.01.02	Subdoel 2
De leerlingen passen strategieën toe om doelgericht te communiceren.	
BK3_01.01.03	Subdoel 3
De leerlingen passen interne procedures en afspraken toe.	
BK3_01.02	2
De leerlingen handelen kwaliteitsbewust.	
Beheersingsniveau	
toepassen	
BK3_01.02.01	Subdoel 1
De leerlingen passen procedures uit stappenplannen, instructiefiches of handleidingen toe.	
BK3_01.02.02	Subdoel 2
De leerlingen passen strategieën voor planning en organisatie toe.	

BK3_01.02.03	Subdoel 3
De leerlingen passen strategieën voor kwaliteitscontrole toe.	
BK3_01.03	3
De leerlingen handelen economisch en duurzaam.	
Beheersingsniveau	
toepassen	
BK3_01.03.01	Subdoel 1
De leerlingen passen procedures toe om kostenbewust om te gaan met materialen, grondstoffen of tijd.	
BK3_01.03.02	Subdoel 2
De leerlingen passen procedures toe met betrekking tot milieuvoorschriften.	
BK3_01.04	4
De leerlingen handelen veilig, ergonomisch en hygiënisch.	
Beheersingsniveau	
toepassen	
BK3_01.04.01	Subdoel 1
De leerlingen passen procedures toe met betrekking tot veilig handelen.	
BK3_01.04.02	Subdoel 2
De leerlingen passen procedures met betrekking tot ergonomisch handelen toe.	

BK3_01.04.03

Subdoel 3

De leerlingen passen procedures toe met betrekking tot hygiënisch handelen.

BK3_02.01

De leerlingen illustreren ontwikkelingen, evoluties en stijlen binnen de grafische sector en integreren die in een creatief en/of technisch proces.

- soorten grafische producten en toepassingen
- creatieve en technische processen binnen de grafische sector
- impact grafische processen gericht op inhoud, functie, vorm, beeld, concept, geluid, licht en kleur, locatie en techniek
- relevante informatiebronnen en -kanalen binnen de grafische sector

Beheersingsniveau

toepassen

BK3_02.02

5

De leerlingen nemen kennis van productieorder en -voorschriften.

Beheersingsniveau

toepassen

BK3_02.02.01

Subdoel 1

De leerlingen onderzoeken de gewenste productvereisten betreffende lay-out, opmaak, kleur en vorm.

- doelgroep- en resultaatgerichte lay-out en typografie
- basiskennis technische en beeld-technische elementen
- grafische vormgevingselementen en opmaakvereisten
- kleur
- vormvereisten en beperkingen van een huisstijl

BK3_02.02.02

Subdoel 2

De leerlingen bepalen de nodige technieken, middelen, materialen en productievereisten aan de hand van de opdrachtoomschrijving.

- soorten dragers en specifieke materialen
- druk- en drukafwerkingstechnieken
- basiskennis doelgerichte communicatietechnieken en vakterminologie eigen aan de sector
- productietechnieken binnen de grafi- en printmedia

BK3_02.03

6

De leerlingen houden rekening met de verschillende stappen die de productie in functie van de realisatie moet doorlopen.

Beheersingsniveau

toepassen

BK3_02.03.01

Subdoel 1

De leerlingen doorlopen een (vastgelegd) technische en creatieve werkplanning en werkorganisatie bij het voorbereiden, realiseren, aanbrengen correcties/bijstellingen en opvolgen van grafimedia-producten.

- basiskennis fases in het productieproces op het niveau van ontwerp, realisatie, correcties en/of bijstellingen
- werkplanningsmethodes voor technische en creatieve realisaties
- basiskennis Workflow

BK3_02.03.02

Subdoel 2

De leerlingen zetten methodes in voor het vertalen van een boodschap, idee of ontwerp naar een product of concept.

- waarnemings- en voorstellingstechnieken in functie van voorstudie en ontwerp
- probleemoplossingsgerichte strategieën en voorstellingsmethodes
- huisstijlen, typografie en kleurgebruik

BK3_02.04

De leerlingen gebruiken diverse materialen, technieken en methodes uit de beeldende en grafische kunsten in functie van de opdracht.

- materiaalkennis in functie van de opdracht
- beeld- en opmaaktechnieken voor grafische/digitale output
- denk- en werkmethodes voor waarneming, schets, onderzoek, ontwerp en creatie, uitvoer en presentatie

Beheersingsniveau

toepassen

BK3_02.05

De leerlingen gebruiken diverse beeld- en vormgevingselementen.

- aspecten van beeldtaal, kleurgebruik en vormgevingsprincipes binnen de grafische vormgeving
- grafische vormkarakteristieken
- samenhang beeld- vormgevingselementen met inhoud, doel en gewenst grafisch product

Beheersingsniveau

toepassen

BK3_02.06

7

De leerlingen zoeken documenten en/of foto's op (in databanken).

Beheersingsniveau

toepassen

BK3_02.06.01

Subdoel 1

De leerlingen zetten strategieën in voor het selecteren en controleren op bruikbaarheid van documenten, afbeeldingen en beeldmateriaal.

- codes voor het converteren van (afbeeldings)bestanden en digitale bestandsformaten in relatie tot de eigen werkzaamheden

- regels artistiek, literair en intellectueel eigendomsrecht en gegevensbescherming in relatie met het eigen werk

BK3_02.06.02

Subdoel 2

De leerlingen gebruiken diverse informatiebronnen en (eigen) databanken bij de voorbereiding van de uit te voeren opdracht.

- domein-specifieke software, programma's en randapparatuur
- diverse informatiebronnen, databanken en zoeksystemen gekoppeld aan crossmediale producties

BK3_02.06.03

Subdoel 3

De leerlingen passen fotografische technieken toe bij het creëren en beheren van beelden.

- fotografische principes en technieken in functie van de opdracht
- digitale bestandsformaten
- richtlijnen, systemen en platformen voor data- en contentopslag en databeheer

BK3_02.07

11

De leerlingen passen beeldbewerking en beeldmanipulatie toe op het beeldmateriaal.

- vormvereisten voor beeldmateriaal in functie van de visuele interpretatie van het eindproduct
- beeldbewerkingstechnieken
- beeldmanipulatie en beeldcorrectietechnieken in functie van publicatie of oplevering
- Color Management
- kleurseparatietechnieken
- principes van Usability
- Content Management Systeem
- grafische software(applicaties) en besturingssystemen voor het bewerken, manipuleren en verbeteren van beeldmateriaal

Beheersingsniveau

toepassen

BK3_02.08

12	
De leerlingen bewerken de illustratieve content.	
Beheersingsniveau	
toepassen	
BK3_02.08.01	Subdoel 1
De leerlingen zetten bewerkingstechnieken in bij het ontwerpen van de illustratieve content in functie van de publicatie. <ul style="list-style-type: none">• beeldbewerkingstechnieken en -toepassingen eigen aan de discipline• ontwerpstechnieken voor illustraties binnen grafisch vormgeving	
BK3_02.08.02	Subdoel 2
De leerlingen zetten bewerkings- en manipulatietechnieken in bij illustratieve content volgens een stappenplan. <ul style="list-style-type: none">• manipulatietechnieken bij illustratieve content• principes voor digitale uitwerking en vormgeving van illustraties voor verdere verwerking in het productieproces• grafische software(applicaties) voor ontwikkelen van illustraties en bewerken van beeldmateriaal	
15	
BK3_02.09	
De leerlingen gebruiken software en hardware op een efficiënte manier.	
Beheersingsniveau	
toepassen	
BK3_02.09.01	Subdoel 1
De leerlingen voeren basishandelingen uit op hardware die gebruikt worden voor het ontwerpen, bewerken, aanmaken en publiceren/presenteren van de digitale productie.	

- toepassingsmogelijkheden van domeineigen software en hardware bij de realisatie van digitale producten
- instructiefiches voor eenvoudige toepassingen in functie van de digitale opdrachten
- werking en toepassingsmogelijkheden van sectoreigen randapparatuur en computersystemen in een grafische werkomgeving

BK3_02.09.02

Subdoel 2

De leerlingen maken efficiënt gebruik van zoekmachines, applicaties en opslagtechnieken.

BK3_02.09.03

Subdoel 3

De leerlingen stockeren de content.

- procedures voor vlotte en logische toegankelijkheid van de content

BK3_02.10

8

De leerlingen controleren digitale bestanden op bruikbaarheid in functie van digitale, druktechnische publicatie of reproductie aan de hand van aangereikte criteria.

- controle-instrumenten en criteria
- vormvereisten van digitale bestandsformaten
- kwaliteitsstandaard en -normen
- beeldresolutie
- bruikbaarheid lettertypes

Beheersingsniveau

toepassen

BK3_02.11

9

De leerlingen maken op basis van de ontleding van de inhoudelijke content een versie van het product op.

Beheersingsniveau	
toepassen	
BK3_02.11.01	Subdoel 1
De leerlingen lezen de originele tekst door.	
BK3_02.11.02	Subdoel 2
De leerlingen ontleden de opmaak en bundelen ontbrekend materiaal of gegevens. <ul style="list-style-type: none">• tools voor tekstontleding en spellingscontroles• instructies en werkmethodes voor het ontleden van inhoudelijke content• geldende afspraken in verband met kwaliteitsstandaard	
BK3_02.11.03	Subdoel 3
De leerlingen maken aan de hand van de inhoudelijke content een eerste (proef)versie op. <ul style="list-style-type: none">• lay-out en stramien voor paginaopmaak• kleur• druk- en drukafwerkingstechnieken	
BK3_02.11.04	Subdoel
De leerlingen visualiseren het ontwerp met aandacht voor paginaopmaak, technische lay-out aspecten en typografische regels. <ul style="list-style-type: none">• kenmerken en beperkingen van lettertypes• contentvisualisatie• aard, formaten, eigenschappen en samenstelling van drukdragers en andere grondstoffen met betrekking tot de output van de producties	

BK3_02.12	10
De leerlingen bewerken de content.	
Beheersingsniveau	

toepassen	
BK3_02.12.01	Subdoel 1
De leerlingen zorgen voor een evenwichtige opmaak en verdeling van de content en volgen de instructies in functie van het beoogde doel. <ul style="list-style-type: none">• resultaatsgerichte lay-out• vormvereisten van het grafisch digitaal product	
BK3_02.12.02	Subdoel 2
De leerlingen verzorgen een leesbare content en houden rekening met mogelijke taalwissels. <ul style="list-style-type: none">• resultaatsgerichte typografie• taalwissels	
BK3_02.12.03	Subdoel 3
De leerlingen houden rekening met de vereisten van het grafisch digitaal product in functie van het druk- en afwerkingsproces en/of de publicatie op het gewenste mediakanaal. <ul style="list-style-type: none">• impact van kleuren / kleurschakeringen• separatietechnieken	

BK3_02.13	13
De leerlingen maken, controleren en sturen proeven intern en/ of extern door met het oog op fiat.	
Beheersingsniveau	
evalueren	
BK3_02.13.01	Subdoel 1
De leerlingen maken een proef die voldoet aan de vormvereisten voor de output. <ul style="list-style-type: none">• kwaliteitsnormen voor vormvereisten van grafische producten	

BK3_02.13.02	Subdoel 2
De leerlingen beoordelen het resultaat en controleren op lay-out, kleuren en tekst/beeld. <ul style="list-style-type: none">• tools voor controle op vormresultaat van een grafische proef• impact van kleuren	
BK3_02.13.03	Subdoel 3
De leerlingen passen de verschillende technische en grafische stappen toe om het product bij te sturen voor correcte oplevering. <ul style="list-style-type: none">• tools voor uitvoer van opmaak-technische correcties of bijstellingen van een grafische proef	

BK3_02.14	14
De leerlingen passen impositietechnieken toe. <ul style="list-style-type: none">• pagina- en drukvormimpositie en sectoreigen impositiesoftware• druktechnische elementen in functie van het verdere productieproces• paginarangschikking, pagina-indeling, snij- en vouwschema's en aanlegtekens in functie van de druktechnische eisen of publicatie(bewerking)	
Beheersingsniveau	
toepassen	

BK3_02.15	
De leerlingen realiseren een grafisch eindproduct.	
Beheersingsniveau	
toepassen	
BK3_02.15.01	Subdoel 1

De leerlingen passen de verschillende stappen toe om (onderdelen van) een grafisch product technisch op te leveren.

- stappenplannen voor oplevering van grafimedia-producties
- outputmogelijkheden in de print- en grafimedia

BK3_02.15.02

Subdoel 2

De leerlingen doorlopen de verschillende stappen bij het technisch en inhoudelijk grafisch realiseren, afwerken en/of presenteren van het grafisch eindproduct.

- stappenplannen voor realisatie, afwerking en presentatie van grafimedia-producties

BK3_02.16

16

De leerlingen werken deontologisch.

- basiskennis deontologische codes en beroepsethiek in functie van de uit te voeren opdracht
- relatie intellectueel eigendomsrecht en eigen werk
- basiskennis GDPR in relatie tot de eigen werkzaamheden

Beheersingsniveau

toepassen

Minimale materiële vereisten

De minimale materiële vereisten voor deze studierichting zijn [via deze link](#) te raadplegen.

Ontwerp

Vakkenkoppeling

De vakkenkoppeling voor deze studierichting is [via deze link](#) te raadplegen.

Ontwerp